

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΟΜΑΔΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ : ΠΕΝΤΕ (5)

A. ΚΕΙΜΕΝΑ

A. Hic vero, iudices, et fuit in Asia et viro fortissimo patri suo, magno adiumento in periculis, solacio in laboribus, gratulationi in victoria fuit. Et si habet Asia suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare debemus, quod Asiam vidit sed in Asia continenter vixit.

B. Nescio enim quis possit diligere eum, quem metuat, aut eum, a quo se metui putet. Coluntur tamen simulatione dumtaxat ad tempus. Quodsi forte, ut fit plerumque, ceciderunt, tum intellegitur, quam fuerint inopes amicorum.

C. Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit, quod tonsoris praeripuisset officium. Cui secreto Porcia «non est hoc» inquit «temerarium factum meum, sed certissimum indicium amoris mei erga te tale consilium molientem: experiri enim volui, quam aequo animo me ferro essem interemptura, si tibi consilium non ex sententia cessisset».

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε στα νέα ελληνικά τα παραπάνω αποσπάσματα.

(Μονάδες 20)

2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

patri (A): γενική πληθυντικού

magno (A): το επίρρημα του επιθέτου στον θετικό βαθμό

suspicionem (A): ονομαστική ενικού

tempus (B): γενική ενικού και αιτιατική πληθυντικού

inopes (B): γενική πληθυντικού στον θετικό και στον συγκριτικό βαθμό στο ίδιο γένος

ancillarum (C): η ίδια πτώση στον ενικό αριθμό

secreto (C): ο ίδιος τύπος στον συγκριτικό βαθμό

ferro (C): ονομαστική πληθυντικού

(Μονάδες 10)

3. Να αναγνωρίσετε το γραμματικό είδος και να γράψετε τους ζητούμενους τύπους των αντωνυμιών:

Αντωνυμία	Γραμματικό είδος	Ζητούμενος τύπος	Απάντηση
suo (A)		Αιτιατική πληθυντικού, αρσενικό γένος, β' προσώπου για πολλούς κτήτορες	
quandam (A)		Αιτιατική ενικού ουδετέρου γένους	
quis (B)		Αφαιρετική ενικού θηλυκού γένους	
quem (B)		Αφαιρετική ενικού θηλυκού γένους	
tale (C)		Γενική ενικού αρσενικού γένους	

(Μονάδες 5)

4. Να γράψετε τους τύπους σύμφωνα με την υπόδειξη (για τους περιφραστικούς σχηματισμούς να λάβετε υπόψη το υποκείμενο):

habet (A): β' πληθυντικό προστακτικής ενεστώτα και μέλλοντα ίδιας φωνής

laudare (A): γ' ενικό υποτακτικής ενεστώτα και στις δύο φωνές

vidit (A): σουπίνο σε αιτιατική

vixit (A): σουπίνο σε αφαιρετική

nescio (B): β' ενικό προστακτικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής

possit (B): γ' πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού και οριστικής μέλλοντα

metui (B): ο ίδιος τύπος στον μέλλοντα στην ίδια φωνή

coluntur (B): β' πληθυντικό οριστικής παρατατικού και υποτακτικής παρακειμένου ίδιας φωνής

fit (B): γερονδιακό στην ονομαστική ενικού του θηλυκού γένους

ceciderunt (B): β' ενικό υποτακτικής ενεστώτα και γ' πληθυντικό υποτακτικής υπερσυντελικού ενεργητικής φωνής

intellegitur (B): γ' πληθυντικό οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα ίδιας φωνής

praeipuisset (C): ο ίδιος τύπος στον παρακείμενο ίδιας φωνής

volui (C): γ' ενικό οριστικής και υποτακτικής ενεστώτα

essem interemptura (C): απαρέμφατο παρακειμένου ίδιας συζυγίας

cessisset (C): γ' ενικό υποτακτικής ενεστώτα και μέλλοντα ενεργητικής φωνής

(Μονάδες 11)

5. experiri : Αφού λάβετε υπόψη την πτώση, το γένος και τον αριθμό του υποκειμένου του *experiri*, να γράψετε τα απαρέμφρατα και τις μετοχές όλων των χρόνων. Επίσης να γραφεί το γερούνδιο σε πτώση δοτική.

(Μονάδες 4)

6.α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων ή φράσεων (Να δηλώσετε τον όρο που αυτές συμπληρώνουν ή προσδιορίζουν) :

gratulationi (A), quandam (A), se (B), dumtaxat (B), amoris (C), me (C), ex sententia (C)

(Μονάδες 7)

6.β. ut fit plerumque : να χαρακτηρίσετε πλήρως τη δευτερεύουσα πρόταση (είδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτική λειτουργία).

(Μονάδες 5)

7. Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit, quod tonsoris praeripuisset officium (C): Στη συγκεκριμένη περίοδο

i) να εντοπίσετε την περίπτωση γερονδιακής έλξης (μονάδα 1) και να διευκρινίσετε αν η έλξη είναι υποχρεωτική ή όχι (μονάδα 1). Πώς θα ήταν διατυπωμένο χωρίς έλξη (άσχετα αν επιτρέπεται ή όχι); (μονάδες 2)

ii) να δηλώσετε την εκφορά του σκοπού ισοδύναμα με εμπρόθετη γενική του γερονδιακού (υποχρεωτική γερονδιακή έλξη) (μονάδες 3)

(Μονάδες 7)

8. Coluntur (tyranni) tamen simulatione dumtaxat ad tempus (B): Να μετατραπεί η πρόταση σε ευθεία ερώτηση ολικής άγνοιας με αναμενόμενη απάντηση καταφατική και να απαντηθεί η ερώτηση.

(Μονάδες 4)

9. experiri enim volui, quam aequo animo me ferro essem interemptura, si tibi consilium non ex sententia cessisset (C): Να δηλώσετε την υπόθεση και την απόδοση του εξαρτημένου-πλαγιωμένου υποθετικού λόγου (μονάδα 1) και να τον μεταφέρετε στην ευθεία-ανεξάρτητη μορφή του (μονάδες 3). Στη συνέχεια να καθορίσετε το είδος του (μονάδα 1) και να τον μετατρέψετε ώστε να δηλώνει υπόθεση αντίθετη προς την πραγματικότητα (ή το απραγματοποίητο) για το παρελθόν (μονάδες 2).

(Μονάδες 7)

10. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ) με βάση την εισαγωγή του σχολικού εγχειριδίου:

- i. Το ύφος του Ιούλιου Καίσαρα παρομοιάζεται από τους σύγχρονους μελετητές με αυτό του Ξενοφώντα.
- ii. Πηγή έμπνευσης του Κατούλλου είναι η Λεσβία.
- iii. Το Ξενύχτι της Αφροδίτης (*Pervigilium Veneris*) είναι δημιούργημα κάποιου άγνωστου ποιητή.
- iv. Ο Ιουβένκος ανήκει στον χώρο της «εθνικής» πεζογραφίας.
- v. Ο Λίβιος Ανδρόνικος μετέφρασε στα λατινικά την *Ιλιάδα* του Ομήρου.

(Μονάδες 10)

11. α. Να βρείτε τις λέξεις των κειμένων που έχουν ετυμολογική συγγένεια με τις ακόλουθες: κριτής, φύση, βέρα, κύβος, ταγκό. (5 μονάδες)

β. Να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της στήλης Α με τις ετυμολογικά συγγενείς τους στη στήλη Β. (5 μονάδες)

A	B
1. diligere	A. τόλμη
2. continenter	B. τανάλια
3. volui	Γ. λέκτορας
4. forte	Δ. βούληση
5. vixit	Ε. βιταμίνη

(Μονάδες 10)

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμία άλλη σημείωση.**
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό.
5. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΣ